

การสำรวจความพร้อมของนักศึกษาระดับอาชีวศึกษาหลักสูตรการจัดการโรงแรม ต่อการเข้าสู่ตลาดแรงงาน

The Exploration the Readiness of Vocational Students in Hotel Management Program to Enter Labor Market

ปิ่นปิ่นท์ แก้วสมบัติ^{1*} ศิริวรรณ กวงเพ่ง²

Pinpinut Keawsombut^{1*} Siriwan Ghuangpeng²

บทคัดย่อ

งานวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1.) ระบุปัจจัยที่ส่งเสริมความพร้อมของนักศึกษาด้านความรู้และทักษะในงานสายการโรงแรม 2.) สำรวจความคิดเห็นของนักศึกษาต่อความพร้อมสู่ตลาดแรงงานอุตสาหกรรมโรงแรม และ 3.) สำรวจความคิดเห็นของบุคลากรในอุตสาหกรรมโรงแรมต่อการออกสู่ตลาดแรงงานของนักศึกษา สำรวจความพร้อมของนักศึกษาระดับอาชีวศึกษาหลักสูตรการจัดการโรงแรมต่อการเข้าสู่ตลาดแรงงาน ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลจากกลุ่มนักศึกษาสถาบันภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กลุ่ม 1 ได้แก่ โดยมีวิทยาลัยอาชีวศึกษาหนองคาย, วิทยาลัยอาชีวศึกษาอุดรธานีและวิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยวอุดรธานี จำนวน 167 คน เครื่องมือวิจัยที่ใช้คือแบบสอบถาม และการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างเชิงลึกกับผู้ประกอบการ จำนวน 6 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม คือ จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ย สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหา ผลการศึกษาพบว่าผลการวิจัยพบว่า

1. การจัดการเรียนการสอน และ รายวิชาในหลักสูตรของสถาบันการศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งเสริมความพร้อมของนักศึกษาด้านความรู้และทักษะวิชาชีพโรงแรม

2. นักศึกษาส่วนใหญ่พึงพอใจต่อประสบการณ์การฝึกวิชาชีพเพราะการฝึกประสบการณ์วิชาชีพเป็นการต่อยอดความรู้และทักษะวิชาชีพส่งผลให้เกิดความมั่นใจที่จะเข้าสู่ตลาดแรงงานอุตสาหกรรมโรงแรมเมื่อจบการศึกษา

3. บุคลากรโรงแรมเห็นด้วยว่านักศึกษามีความรู้และทักษะวิชาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการของอุตสาหกรรมแต่นักศึกษาควรพัฒนาทักษะด้านภาษาต่างประเทศ และ ความกระตือรือร้นในการทำงานยิ่งขึ้นเพื่อให้สามารถแข่งขันกับแรงงานต่างชาติเมื่อเข้าสู่ตลาดแรงงานอุตสาหกรรมโรงแรมในอนาคต

คำสำคัญ : นักศึกษาสถาบันอาชีวศึกษา ความพร้อมทางอาชีพ อุตสาหกรรมโรงแรม

^{1*} นิสิตระดับปริญญาโท สาขาการจัดการท่องเที่ยวและโรงแรม คณะการท่องเที่ยวและโรงแรม มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

^{2*} อาจารย์ภาควิชาสาขาการจัดการท่องเที่ยวและโรงแรม คณะการท่องเที่ยวและโรงแรม มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ABSTRACT

This study aimed 1.) to identify factors contributing students' knowledge and skills in hotel profession; 2.) to explore the work ready of the students entering hotel labor market and 3.) to explore the perception of hotel staff on work ready of the students entering hotel labor market. The study collected data with hotel management students from three vocational institutes located in the Northeastern Thailand, Nongkhai Vocational College, Udonthani Vocational College and Udonthani College of Business Administration and Tourism. A total of 167 questionnaire surveys were collected for quantitative data and semi-structured in-depth interview were conducted with a total of 6 representatives from students and hotel staff. Then the quantitative data was analyzed by percentage and the qualitative data was analyzed by content analysis.

The study found that

1. Management of the study program and the structure of curriculum were identified by the hotel students to provide general hotel knowledge and skills related to different positions in hotel work

2. The students were mostly satisfied with their work-placement and the knowledge and skills which students learned at the institutes were relevant and practical in working in the industry. Work-placement also gives students confident to enter hotel industry after their graduation.

3. Hotel staff suggested that most students of hotel program had general knowledge and basic skills relevant to the industry. However, they should express more enthusiastic to learn and improve their language skills to be able to compete with foreigner worker in the hotel labor market in the future.

Keywords : vocational student, work ready, hotel industry

บทนำ

สำหรับประเทศไทยอุตสาหกรรมหนึ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ คือ อุตสาหกรรมท่องเที่ยว ด้วยเพราะอุตสาหกรรมนี้ส่งผลให้เกิดการสร้างงานมีผลดีต่อผู้ใช้แรงงาน อีกทั้งการเจริญเติบโตของอุตสาหกรรมนี้มีมาอย่างต่อเนื่องในช่วงหลายปีที่ผ่านมาส่งผลต่ออัตราค่าจ้างสูงขึ้น มาตรฐานแรงงานหรือคุณภาพชีวิตของบุคลากรของตลาดแรงงาน (พุทธ ธรรมสุนา.2554)

จึงทำให้ธุรกิจโรงแรมมีความสำคัญอย่างมากในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของไทย ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมท่องเที่ยวสร้างรายได้ให้กับประเทศด้าน

การท่องเที่ยวแต่เป็นที่น่าเสียดายที่ยุทธศาสตร์ด้านการท่องเที่ยวดังกล่าวยังไม่เป็นที่รู้จักและขาดทรัพยากรสนับสนุนจนไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควรในการเตรียมความพร้อมของชาติสมาชิกด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับตำแหน่งงานสำคัญในธุรกิจโรงแรม ภัตตาคาร และการท่องเที่ยว (ยงยุทธ แฉล้มวงษ์.2556) การขาดแคลนแรงงานภาคบริการอย่างธุรกิจโรงแรมนั้นไม่ใช่ปัญหาเพิ่งเกิดขึ้น แต่มีมานานแล้วเพียงแต่ช่วงนี้ดูจะวิกฤติหนักจึงมีโรงแรมเกิดขึ้นมาใหม่กำลังเปิดให้บริการพร้อมกันจำนวนมากใน กรุงเทพฯ ภูเก็ต กระบี่ เชียงใหม่

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เป็นแหล่งการศึกษาการผลิตกำลังคนเพื่อเป็นฐานใน

การผลิตนักศึกษาในสาขาการท่องเที่ยวและการโรงแรมเป็นหลักอย่างมีคุณภาพ เพื่อให้สังคมได้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและพัฒนากระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปกำหนดจุดมุ่งหมาย รูปแบบ วิธีการศึกษา ระยะเวลา การวัดและการประเมินผลอย่างต่อเนื่อง (อนันท์ งามสะอาด.2553) จึงมีกระบวนการจัดการศึกษาให้มีเอกภาพตามนโยบายหลากหลายในเชิงปฏิบัติ เพื่อฝึกอบรมวิชาชีพเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคน ระดับฝีมือ ระดับเทคนิค และระดับเทคโนโลยี ตามที่การจัดการศึกษาด้านอาชีวศึกษานั้นเพื่อมุ่งสร้างผลิดกำลังคนด้านอาชีวศึกษาให้มีการตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงาน และการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันประเทศ

สถาบันวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1 ควบคุมดูแลสถานศึกษาจำนวน 10 จังหวัด ได้แก่ เลย บึงกาฬ อุดรธานี หนองคาย หนองบัวลำภู นครพนม สกลนคร ตามที่นโยบายคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยมีวิทยาลัยอาชีวศึกษาหนองคาย, วิทยาลัยอาชีวศึกษาอุดรธานีและวิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยวอุดรธานี เพื่อส่งเสริมการผลิตแรงงานสู่อุตสาหกรรมการท่องเที่ยววิทยาลัยอาชีวศึกษามีการผลิตและพัฒนาความเป็นเลิศของกำลังคนด้านอาชีวศึกษา ให้ได้มาตรฐานสู่ความเป็นสากล ภายใต้หลักคุณธรรมนำวิชาชีพและปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (สุนันทา สังขทัต. 2556) ตามความต้องการตอบสนองตรงกับสถานประกอบการได้ส่งผลิตบุคลากรและพัฒนาากำลังคนด้านอาชีวศึกษาอย่างมีคุณภาพให้กับผู้ประกอบการในตลาดแรงงานที่สถานประกอบการรองรับการทำงานที่มีคุณภาพและมาตรฐานตรงตามความต้องการของตลาดแรงงานภายในอนาคต (ดวงกมล บุณสมภพ. 2552)

ด้วยเหตุนี้ความพร้อมของนักศึกษาอาชีวศึกษาที่จะออกสู่ตลาดแรงงานในอนาคตจึงเป็นประเด็นสำคัญถึงนักศึกษาเหล่านี้ได้รับการเสริมสร้างทักษะ และการฝึกอบรม การตลาดและการสื่อสาร รวมถึงการสร้างนวัตกรรมบริการใหม่ๆไปพร้อมกับการ

เจริญเติบโตของผลิตภาพแรงงานและผู้ประกอบการ ดังนั้นเพื่อให้เข้าใจถึงความพร้อมของบุคลากรที่จะออกสู่ตลาดแรงงานและเพื่อเพิ่มศักยภาพการแข่งขันในอนาคต ผู้วิจัยจึงได้ทำการศึกษาถึงความพร้อมของนักศึกษาอาชีวศึกษาในด้านต่างๆอันจะส่งผลกระทบต่อความสามารถในการเข้าสู่ตลาดแรงงานอย่างมีคุณภาพและสามารถแข่งขันในตลาดแรงงานธุรกิจโรงแรมผลการศึกษานี้จะนำไปสู่แนวทางการพัฒนาศักยภาพฝีมือแรงงานจากภาคการศึกษาที่ตรงต่อความต้องการของตลาดแรงงานของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวภายในประเทศและพัฒนาศักยภาพของบุคลากรด้านการโรงแรมในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อระบุปัจจัยส่งเสริมความพร้อมของนักศึกษาด้านความรู้และทักษะในงานสายการโรงแรม
2. เพื่อสำรวจความคิดเห็นของนักศึกษาต่อความพร้อมสู่ตลาดแรงงานอุตสาหกรรมโรงแรม
3. เพื่อสำรวจความคิดเห็นของบุคลากรในอุตสาหกรรมโรงแรมต่อการออกสู่ตลาดแรงงานของนักศึกษา

กรอบแนวคิดการวิจัย

ในการสำรวจความพร้อมของนักศึกษาระดับอาชีวศึกษาหลักสูตรการจัดการโรงแรมต่อการเข้าสู่ตลาดแรงงานเพื่อสำรวจปัจจัยที่ส่งเสริมความพร้อมของนักศึกษาด้านความรู้และอาชีพ อีกทั้งความคิดเห็นของนักศึกษาและบุคลากรในอุตสาหกรรมโรงแรมต่อความพร้อมในการเข้าสู่ตลาดแรงงาน อุตสาหกรรมโรงแรม ผู้วิจัยได้ทำการศึกษา เก็บข้อมูลวิจัยตามภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีการศึกษา

เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการวิจัยผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลกับนักศึกษาสถาบันอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กลุ่ม 1 ได้แก่ วิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยวอุดรธานี วิทยาลัยอาชีวศึกษาหนองคาย วิทยาลัยอาชีวศึกษาอุดรธานี จำนวน 167 คน บุคลากรโรงแรมผู้ดูแลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษาจำนวน 6 คน โดยเก็บข้อมูล 2 ประเภท คือ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative Study) การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative Study) ดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1.1 สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบน

มาตรฐาน (Standard Deviation)

1.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative Study) โดยใช้การสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างกับตัวแทนนักศึกษา และ บุคลากรโรงแรมผู้ดูแลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษา จำนวน 6 คน

1.3 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative Study) โดยใช้แบบสอบถามกับนักศึกษา จำนวน 167 คน

2. สถิติที่ใช้ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

2.1 สถิติที่ใช้ตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม

1) การหาค่าอำนาจจำแนก

แบบสอบถามเป็นรายข้อ (Discrimination Power)
โดยใช้เทคนิค Item – total Correlation

2) การวิเคราะห์ข้อมูลเชิง
คุณภาพ สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการ
สัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง ใช้การวิเคราะห์เชิง
พรรณนา (Descriptive Analysis) โดยใช้การวิเคราะห์
เนื้อหา (Content Analysis) เพื่อเป็นการวิเคราะห์
ปัจจัยส่งเสริมความพร้อมของนักศึกษาด้านความรู้และ
ทักษะทางอาชีพก่อนเข้าสู่ตลาดแรงงานอุตสาหกรรม
โรงแรม

3. การศึกษาการวิเคราะห์ข้อมูลเชิง
ปริมาณ

การศึกษาเชิงปริมาณเพื่อระบุปัจจัย
ส่งเสริมความพร้อมของนักศึกษาด้านความรู้และทักษะ
ทางอาชีพก่อนเข้าสู่ตลาดแรงงานอุตสาหกรรมโรงแรม
ผลการศึกษาดังนี้

3.1 ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา

ตารางที่ 1 จำนวนนักศึกษาแผนกการโรงแรม ระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ
ชั้นสูง

สถาบันการศึกษา	ปวช.	ร้อยละ	ปวส.	ร้อยละ
1. วิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยว อุดรธานี	15	51.70	14	48.30
2. วิทยาลัยอาชีวศึกษาอุดรธานี	56	58.30	40	41.70
3. วิทยาลัยอาชีวศึกษาหนองคาย	19	45.20	23	54.80
รวม (N= 167)	90	100	77	100

จากตาราง 1 พบว่า นักศึกษาแผนกการ
โรงแรม โดยมีวิทยาลัยอาชีวศึกษาหนองคาย,วิทยาลัย
บริหารธุรกิจและการท่องเที่ยวอุดรธานี วิทยาลัย
อาชีวศึกษาอุดรธานี ดังนั้น วิทยาลัยบริหารธุรกิจและการ
ท่องเที่ยวอุดรธานี จะมีนักเรียนระดับประกาศนียบัตร
วิชาชีพ ร้อยละ 51.70 ส่วนนักศึกษาประกาศนียบัตร

วิชาชีพชั้นสูง ร้อยละ 48.30 วิทยาลัยอาชีวศึกษาอุดรธานี
มีนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ร้อยละ 58.30
ส่วนนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ร้อยละ
41.70 และวิทยาลัยอาชีวศึกษาหนองคาย มีนักศึกษา
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ร้อยละ 45.20 ส่วนนักศึกษา
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ร้อยละ 54.80

ตารางที่ 2 จำนวนนักศึกษา แผนกการโรงแรม เพศชาย และ เพศหญิง

สถาบันการศึกษา	ชาย	ร้อยละ	หญิง	ร้อยละ
1. วิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยว อุดรธานี	3	10.30	26	89.70
2. วิทยาลัยอาชีวศึกษาอุดรธานี	26	27.10	70	72.90
3. วิทยาลัยอาชีวศึกษาหนองคาย	11	26.20	31	73.80
รวม (N= 167)	40	100	127	100

จากตาราง 2 พบว่า ส่วนใหญ่จะมีวิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยวอุดรธานี จะมีนักศึกษาเพศชาย ร้อยละ 10.30 น้อยกว่า เพศหญิง ร้อยละ 89.70 วิทยาลัยอาชีวศึกษาอุดรธานี จะมี

นักศึกษาเพศชาย ร้อยละ 27.10 น้อยกว่า เพศหญิง ร้อยละ 72.90 และ วิทยาลัยอาชีวศึกษาหนองคาย จะมีนักเรียน นักศึกษาเพศชาย ร้อยละ 26.20 น้อยกว่า เพศหญิง ร้อยละ 73.80 มีจำนวนต่างกันต่อการฝึกประสบการณ์การอาชีพในสถานประกอบการ

ตารางที่ 3 จำนวนนักศึกษาแผนกวิชาการโรงแรมเข้าฝึกประสบการณ์วิชาชีพในแผนกต่างๆ

สถาบันการศึกษา	แผนก ครัว	ร้อยละ	แผนก แม่บ้าน	ร้อยละ	แผนกบริการ อาหารและเครื่องดื่ม	ร้อยละ
1. วิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยวอุดรธานี	7	24.10	14	48.30	8	27.60
2. วิทยาลัยอาชีวศึกษาอุดรธานี	30	31.20	66	68.80	0	0.00
3. วิทยาลัยอาชีวศึกษาหนองคาย	11	26.20	20	47.60	11	26.20
รวม (N= 167)	48	100	100	100	19	100

จากตาราง 3 พบว่า ส่วนใหญ่แล้วนักศึกษาแผนกการโรงแรม วิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยวอุดรธานี ได้รับผิดชอบการฝึกงานในแผนกแม่บ้าน ร้อยละ 48.30 รองลงมาแผนกการบริการอาหารและเครื่องดื่ม ร้อยละ 27.60 และฝึกแผนกครัว ร้อยละ 24.10 วิทยาลัยอาชีวศึกษาอุดรธานี ได้รับผิดชอบการฝึกงานในแผนกแม่บ้าน ร้อยละ 68.80 รองลงมาแผนกครัว ร้อยละ 31.20 และแผนกการบริการอาหารและเครื่องดื่ม ร้อยละ 0.00 และ วิทยาลัยอาชีวศึกษาหนองคาย ได้รับผิดชอบการฝึกงานในแผนกแม่บ้าน ร้อยละ 47.60 รองลงมาแผนกครัว และแผนกการบริการอาหารและเครื่องดื่ม ร้อยละ 26.2 (ตารางที่ 3)

3.2 ปัจจัยส่งเสริมความพร้อมของนักศึกษาด้านความรู้และทักษะทางอาชีพจากสถาบันการศึกษา

จากการสำรวจนักศึกษาจาก 3 สถาบัน จำนวน 167 คนเกี่ยวกับปัจจัยปัจจัยส่งเสริมความพร้อมของนักศึกษาด้านความรู้และทักษะทางอาชีพจากสถาบันการศึกษา ซึ่งมี 4 ปัจจัยหลักคือ 1.) ความรู้ที่ได้รับจากสถาบันการศึกษา 2.) หลักสูตรส่งเสริมทักษะตรงตามการฝึกอาชีพ 3.) หลักสูตรความรู้และทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และ 4.) ความพึงพอใจเนื้อหาการจัดการเรียนการสอน ผลการศึกษา ดังเสนอตามตารางที่ 4 ความคิดเห็นต่อปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความรู้ และทักษะจากสถาบันการศึกษา

ตาราง ที่ 4 ความคิดเห็นต่อปัจจัยส่งเสริมความพร้อมของนักศึกษาด้านความรู้และทักษะทางอาชีพจากสถาบันการศึกษา

ประเด็นรวม 3 สถาบันการศึกษา	ระดับความสำคัญ	
	จำนวน	ร้อยละ
ความรู้ที่ได้รับจากสถาบันการศึกษา (N=167)		
สำคัญมากที่สุด	89	53.30
สำคัญมาก	70	41.90
สำคัญปานกลาง	8	4.80
สำคัญน้อย	0	0.0
สำคัญน้อยที่สุด	0	0.0
หลักสูตรส่งเสริมทักษะตรงตามการฝึกอาชีพ (N=167)		
สำคัญมากที่สุด	69	41.30
สำคัญมาก	80	47.90
สำคัญปานกลาง	17	10.20
สำคัญน้อย	1	0.60
สำคัญน้อยที่สุด	0	0.00
หลักสูตรความรู้และทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (N=167)		
สำคัญมากที่สุด	70	41.90
สำคัญมาก	84	50.30
สำคัญปานกลาง	13	7.80
สำคัญน้อย	0	0.00
สำคัญน้อยที่สุด	0	0.00

ประเด็นรวม 3 สถาบันการศึกษา	ระดับความสำคัญ	
	จำนวน	ร้อยละ
ความพึงพอใจเนื้อหาการจัดการเรียนการสอน (N=167)		
สำคัญมากที่สุด	63	37.70
สำคัญมาก	83	49.70
สำคัญปานกลาง	20	12.00
สำคัญน้อย	1	0.60
สำคัญน้อยที่สุด	0	0.00

จากตารางที่ 4 สรุปว่า ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนและหลักสูตรรายวิชาการโรงแรม พบว่า นักศึกษาแผนกการโรงแรม 3 สถาบันการศึกษา แสดงความคิดเห็นเป็นไปในทิศทางเดียวกันว่า ความรู้ที่ได้รับจากสถาบันการศึกษา เป็นปัจจัยส่งเสริมความรู้ด้านอาชีพโรงแรมมากที่สุด ร้อยละ 53.30 ปัจจัยต่อมา คือ หลักสูตรความรู้และทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ร้อยละ 41.90 และ หลักสูตรส่งเสริมทักษะตรงตามการฝึกอาชีพ ร้อยละ 41.30 ดังนั้น จะเห็นได้ว่า การจัดการเรียนการสอน และ สารวิชา

ของหลักสูตร เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งเสริมความพร้อมของนักศึกษาด้านความรู้และทักษะทางอาชีพแก่นักศึกษาก่อนออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

1.3 ปัจจัยส่งเสริมความพร้อมด้านวิชาชีพ
โรงแรมของนักศึกษา ผู้วิจัยได้ทำการสำรวจความคิดเห็นกับนักศึกษาจาก 3 สถาบันจำนวน 167 คนถึงความพึงพอใจกับประสบการณ์การฝึกวิชาชีพและส่งผลต่อความต้องการเข้าสู่ตลาดแรงงานอุตสาหกรรมโรงแรมในทิศทางใด ผลการสำรวจแสดงในตารางที่ 5 ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการฝึกประสบการณ์วิชาชีพโรงแรม

ตารางที่ 5 ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการฝึกประสบการณ์วิชาชีพโรงแรม

ประเด็นรวม 3 สถาบันการศึกษา	ระดับความสำคัญ	
	จำนวน	ร้อยละ
ความพึงพอใจในการฝึกอาชีพในสถานประกอบการ (N=167)		
พึงพอใจมากที่สุด	75	44.90
พึงพอใจมาก	75	44.90
พึงพอใจปานกลาง	17	10.20
พึงพอใจน้อย	0	0
พึงพอใจน้อยที่สุด	0	0

ประเด็นรวม 3 สถาบันการศึกษา	ระดับความสำคัญ	
	จำนวน	ร้อยละ
เรียนจบแล้วทำงานในสายอาชีพด้านการโรงแรม (N=167)		
เห็นด้วยมากที่สุด	80	47.90
เห็นด้วยมาก	66	39.50
เห็นด้วยปานกลาง	21	12.60
เห็นด้วยน้อย	0	0
เห็นด้วยน้อยที่สุด	0	0
นักศึกษาจบแล้วต้องการทำงานในตำแหน่งที่ฝึกอาชีพ (N=167)		
เห็นด้วยมากที่สุด	69	41.30
เห็นด้วยมาก	73	43.70
เห็นด้วยปานกลาง	25	15.00
เห็นด้วยน้อย	0	0
เห็นด้วยน้อยที่สุด	0	0

จากตารางที่ 5 ชี้ให้เห็นว่า นักศึกษาจำนวน 167 คน พึงพอใจในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพอยู่ในระดับมาก ถึง มากที่สุด และยังชี้ให้เห็นว่านักศึกษาเมื่อจบหลักสูตรแล้วต้องการทำงานในสายอาชีพด้านการโรงแรม ร้อยละ 47.90 และส่วนใหญ่ต้องการทำงานในตำแหน่งที่ตนได้ผ่านการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ร้อยละ 43.70 ดังนั้นสรุปได้ว่าการออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษาเป็นอีกปัจจัยสำคัญในการส่งเสริมความพร้อมทางอาชีพแก่นักศึกษาในการเข้าสู่ตลาดแรงงานอุตสาหกรรมโรงแรมในอนาคต

4. การศึกษาการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

4.1 ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อความพร้อมสู่อุตสาหกรรมโรงแรม

จากการสัมภาษณ์นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพสอดคล้องกับผลการศึกษาเชิงปริมาณ ที่พบว่า การจัดการเรียนการสอนและหลักสูตรที่ทางสถาบันได้ทำการสอนนั้นได้เตรียมพื้นฐานความรู้และทักษะวิชาชีพในสายงานโรงแรมอีกทั้งการฝึกประสบการณ์วิชาชีพเป็นการต่อยอดทักษะทางวิชาชีพส่งผลให้นักศึกษามีความมั่นใจในการเข้าสู่ตลาด

แรงงานอุตสาหกรรมโรงแรมในอนาคต

“การที่ส่งนักศึกษาเข้าฝึกประสบการณ์วิชาชีพในสถานประกอบการนั้น ทางวิทยาลัยให้เรียน 1 ปีการศึกษาเพราะทางวิทยาลัยเราอยู่ระบบทวิศึกษาจึงได้รับความรู้และทักษะด้านการฝึกประสบการณ์มากกว่าเรียนรู้จากทางสถานศึกษา” (นักศึกษา “วิทยาลัยอาชีวศึกษาหนองคาย” : สัมภาษณ์)

“ความรู้ที่ได้รับจากสถาบันการศึกษาเพียงพอต่อการเอาทักษะ ประสบการณ์ และความรู้ที่เราได้อยู่ก็สามารถนำไปประกอบอาชีพงานสายโรงแรมเพื่อนำไปปฏิบัติจริง” (นักศึกษา “วิทยาลัยอาชีวศึกษาอุดรธานี” : สัมภาษณ์)

“สิ่งที่ได้จากการฝึกฝนบาร์เทนเดอร์จากสถาบันการศึกษา สามารถนำไปประกอบอาชีพในตำแหน่งบาร์ในสายงานโรงแรมได้เป็นอย่างดี” (นักศึกษา “วิทยาลัยอาชีวศึกษาอุดรธานี” : สัมภาษณ์)

4.2 ความคิดเห็นของผู้ประกอบการ
โรงแรมต่อการออกสู่ตลาดแรงงานของนักศึกษา

จากการสัมภาษณ์บุคลากรที่มีหน้าที่ดูแลและประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษาและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับนักศึกษาถึงความพร้อมและความสามารถในการออกสู่ตลาดแรงงานอุตสาหกรรมโรงแรม พบว่า

“นักศึกษามีความรู้และทักษะทางวิชาชีพมาจากการเรียนการสอนจากสถาบันสามารถการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพสามารถปฏิบัติหน้าที่ตรงตามเป้าหมายแต่ยังขาดทักษะด้านภาษา” (บุคลากร “โรงแรมรอยัลคัลฟ กรุ๊ปไฮเทล” สัมภาษณ์)

“ถ้าเปรียบเทียบกับระหว่างแรงงานต่างชาติกับนักศึกษาที่มาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ จะเห็นว่าในระยะเวลางานที่เท่ากัน แรงงานต่างชาติจะสามารถทำงานได้ตามเป้าหมายในระดับที่มากกว่านักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ” (บุคลากร “โรงแรมแอมบาสเตอร์ จอมเทียนพัทยา” : สัมภาษณ์)

“เด็กต้องมีความคิดมากกว่านี้เพราะการออกสู่ตลาดแรงงานต้องใช้ความมุ่งมั่นอดทน ทักษะการทำงานต้องปรับค่อนข้างเยอะ ส่วนใหญ่เด็กยังไม่มีเป้าหมาย ส่วนมากแค่เรียนจบ การไม่รู้ต่ำกว่าเกณฑ์” (บุคลากร “โรงแรมรอยัลคัลฟ กรุ๊ปไฮเทล” สัมภาษณ์)

จากการสัมภาษณ์ชี้ว่าโดยทั่วไปนักศึกษามีพื้นฐานความรู้และทักษะด้านวิชาชีพมาจากทางสถาบันบ้างแล้วอาจจะต้องเสริมทักษะด้านภาษา มีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ และ ยังต้องพัฒนาศักยภาพเพื่อให้สามารถแข่งกับแรงงานต่างชาติในอนาคต

สรุปผลการวิจัย

จากผลการศึกษาทั้งข้อมูลวิเคราะห์เชิงปริมาณและข้อมูลวิเคราะห์เชิงคุณภาพสามารถสรุปผลการวิจัยได้ 3 ประเด็นสำคัญ ดังนี้

1. ปัจจัยส่งเสริมความพร้อมของนักศึกษาสู่ตลาดแรงงานด้านความรู้และทักษะทางอาชีพ พบว่าสถาบันการศึกษามีส่วนสำคัญในการสร้างปัจจัยเพื่อการเตรียมความพร้อมแก่นักศึกษาด้านความรู้และทักษะทางอาชีพโดยเฉพาะอย่างยิ่งกระบวนการจัดการเรียนการสอน และ หลักสูตรที่สอดคล้องกับความรู้และทักษะทางวิชาชีพในอุตสาหกรรมได้

2. ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ พบว่าการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ เป็นปัจจัยสำคัญอย่างยิ่งในการต่อยอดองค์ความรู้และทักษะทางวิชาชีพเพราะนักศึกษาได้นำความรู้จากไปใช้ในการฝึกอาชีพด้านการโรงแรมพร้อมทั้งสอดคล้องด้านการบริการในสายงานที่ตนเองชอบส่งผลให้นักศึกษามีความมั่นใจในการออกสู่ตลาดแรงงานดังผลการศึกษาในครั้งนี้พบว่า นักศึกษามากกว่าร้อยละ 80 มีความต้องการมาก ถึงมากที่สุดที่จะเข้าสู่ตลาดแรงงานอุตสาหกรรมโรงแรม

3. ความคิดเห็นของบุคลากรโรงแรมต่อความพร้อมสู่ตลาดแรงงานอุตสาหกรรมโรงแรมของ

นักศึกษา พบว่า ศึกษาโดยทั่วไปนักศึกษามีพื้นฐานความรู้และทักษะด้านวิชาชีพมาจากทางสถาบันบ้างแล้วอาจจะต้องเสริมทักษะด้านภาษา มีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ และ ยังต้องพัฒนาศักยภาพเพื่อให้สามารถแข่งกับแรงงานต่างชาติในอนาคต

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเพื่อสำรวจความพร้อมของนักศึกษาระดับอาชีวศึกษาหลักสูตรการจัดการโรงแรมต่อการสู่ตลาดแรงงาน ความคิดเห็นของผู้ประกอบการโรงแรมที่เกี่ยวข้อง สามารถเสนอแนะและอภิปรายตามลำดับความสำคัญ ดังนี้

1. ปัจจัยส่งเสริมความพร้อมของนักศึกษาสู่ตลาดแรงงานด้านความรู้และทักษะทางอาชีพ ในการสร้างปัจจัยเพื่อการเตรียมความพร้อมแก่นักศึกษาด้านความรู้และทักษะทางอาชีพโดยเฉพาะอย่างยิ่งกระบวนการจัดการเรียนการสอน และ หลักสูตรที่สอดคล้องกับความรู้และทักษะทางวิชาชีพในอุตสาหกรรมได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย สุวิมล นาเพีย (2550) พบว่าผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่าความร่วมมือระหว่างภาคสถาบันการศึกษา และ ภาคอุตสาหกรรม เป็นปัจจัยสำคัญในการจัดการศึกษาและพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การมี โอกาสไปศึกษาดูงานตามสถานประกอบการในรายวิชาที่เรียนในหลักสูตรของสถาบัน

2. ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ พบว่าการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ เป็นปัจจัยสำคัญอย่างยิ่งในการต่อยอดองค์ความรู้และทักษะทางวิชาชีพเพราะนักศึกษาได้นำความรู้จากไปใช้ในการฝึกอาชีพด้านการโรงแรมพร้อมทั้งสอดคล้องด้านการบริการในสายงานที่ตนเองชอบส่งผลให้นักศึกษามีความมั่นใจในการออกสู่ตลาดแรงงานดังผลการศึกษาในครั้งนี้พบว่า นักศึกษามากกว่าร้อยละ 80 มีความต้องการมาก ถึงมากที่สุดที่จะเข้าสู่ตลาดแรงงานอุตสาหกรรมโรงแรม ซึ่งสอดคล้องกับ อนันท์ งามสะอาด (2553) ได้กล่าวไว้ว่า

นักศึกษาส่วนใหญ่ได้นำความรู้และทักษะทางวิชาชีพที่ได้รับจากสถาบันการศึกษามาลงใช้ปฏิบัติการจริงในภาคอุตสาหกรรมและบุคลากรภาคอุตสาหกรรมมีบทบาทในการพัฒนาทักษะ

3. ความคิดเห็นของบุคลากรโรงแรมต่อความพร้อมสู่ตลาดแรงงานอุตสาหกรรมโรงแรมของนักศึกษา ทำให้การศึกษาโดยทั่วไปตามที่นักศึกษามีพื้นฐานความรู้และทักษะด้านวิชาชีพมาจากทางสถาบันบ้างแล้วอาจจะต้องเสริมทักษะด้านภาษา มีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ และ ยังต้องพัฒนาศักยภาพเพื่อให้สามารถแข่งกับแรงงานต่างชาติในอนาคต มีความสอดคล้องกับ กรมการจัดหางาน. (2558) ได้กล่าวไว้ว่า ความรู้ทางวิชาชีพทำให้นักศึกษาได้ประเมินศักยภาพของตนเองและมีความมั่นใจที่จะทำงานในสายวิชาชีพการโรงแรมเมื่อสำเร็จการศึกษา

ข้อเสนอแนะ

จากการวิเคราะห์ข้อมูลผลการวิจัยและการอภิปรายผลการวิจัยดังที่ได้กล่าวข้างต้นผลการวิจัยนี้เสนอแนะทางสำหรับนักศึกษาในสถาบันอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือกลุ่ม1และสถานประกอบการดังนี้

1. จากการศึกษาในครั้งนี้แม้ว่านักศึกษส่วนใหญมีความต้องการและมีความพร้อมที่จะออกสู่ตลาดแรงงานสายวิชาชีพการโรงแรมแต่จากการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้ประกอบการโรงแรมต่อการออกสู่ตลาดแรงงานของนักศึกษาพบว่านักศึกษาควรพัฒนา 3 ทักษะทักษะด้านภาษา ทักษะการปฏิบัติงาน และทักษะความรู้ เนื่องจากนักศึกษาควรมีการพัฒนาทักษะทางด้านภาษาเพื่อให้ตนเองมีศักยภาพมากเพียงพอต่อการปฏิบัติงานในสายงานโรงแรม

2. วิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยวอุดรธานีควรมีการอบรมทักษะด้านภาษาและทักษะด้านการปฏิบัติงานเพิ่มขึ้นเพื่อสอดคล้องกับความต้องการภาคอุตสาหกรรมโรงแรม

3. การวิจัยครั้งต่อไปควรมีการศึกษาเพื่อติดตามว่านักศึกษาที่สำเร็จหลักสูตรแล้วมีอัตราการเข้าสู่ตลาดแรงงานอุตสาหกรรมโรงแรมมากน้อยอย่างไร เข้าทำงานในภูมิภาคตะวันตกมากที่สุดเพราะเป็นภาคที่มีแรงงานต่างชาติเข้ามามาก และโรงแรมลักษณะระดับห้าดาว เพื่อให้ได้ภาพกว้างของความสามารถในการเข้าสู่ตลาดงานของนักศึกษาและเป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรในอนาคต

เอกสารอ้างอิง

- กรมการจัดหางาน. 2558. **แรงงานไทยต้องเตรียมความพร้อม ก่อนเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ปี 2558**. ข่าวประชาสัมพันธ์, ค้นเมื่อวันที่ 16 เมษายน 2558, ค้นจากเว็บไซต์ <http://www.doe.go.th>.
- ดวงกมล บุณสมภพ. 2552. **ตลาดแรงงาน AEC กับแรงงานไทย**, ค้นเมื่อ 9 ธันวาคม 2557, จากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, การท่องเที่ยวไทยกับประชาคมอาเซียน, ค้นหาจากเว็บไซต์ th.aectourismthai.com.
- นโยบายยุทธศาสตร์การปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง ด้านการพัฒนาอาชีวศึกษา. 2552-2561. หน้า 3, ค้นเมื่อวันที่ 10 พฤศจิกายน 2557, จากเว็บไซต์ www.vcop.net/file/develop.pdf.
- พุทธ ธรรมสุนา. (2554). **ผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาอย่างไรให้ตรงกับความต้องการของภาคอุตสาหกรรม ,วารสารวิชาการครุศาสตร์อุตสาหกรรม พระจอมเกล้าพระนครเหนือ**, 2, 96-97.
- พระกัญญ์ สุขโพธารมณ. (2555). **การพัฒนาศักยภาพบุคลากรและนักศึกษา เพื่อเตรียมความพร้อม เข้าสู่ประชาคมอาเซียน 2558**, ศูนย์ สหกิจศึกษาและพัฒนาอาชีพ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- ยังยุทธ แฉล้มวงษ์ และคณะ. (2556). **ไทยขาดแรงงานด้านบริการ หวันไม่พร้อมเข้าอาเซียนปีนี้**. ค้นเมื่อวันที่ 29 ตุลาคม 2560, <http://www.uasean.com/travel/2511>.
- สุวิมล นาเพีย. (2550). **การศึกษาความต้องการของตลาดแรงงานสู่การจัดการศึกษา กรณีศึกษา จังหวัดศรีสะเกษ**. (งานวิจัย คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ).
- สุนันทา สังขทัต. (2556). **การพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยใช้แนวคิด Balanced Scorecard (BSC)**, 8, 107-109.
- อนันท์ งามสะอาด. (2553). **อาชีวศึกษาเตรียมเข้าสู่อาเซียน**. วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษกสมุทรปราการ, ค้นเมื่อวันที่ 18 เมษายน 2558, ค้นจากเว็บไซต์ <http://www.tm.mahidol.ac.th>.